

Tjänsteskrivelse

2026-02-13

Handläggare:

Emma Edorsson
Helén Polmé
Therese Sahanen
Tfn 026- 17 80 00

Diarienummer: 26ON79

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Sektor Velfärds svar på frågor från (M) – Har någon bemanningseffekt uppnåtts med bemanningshanboken?

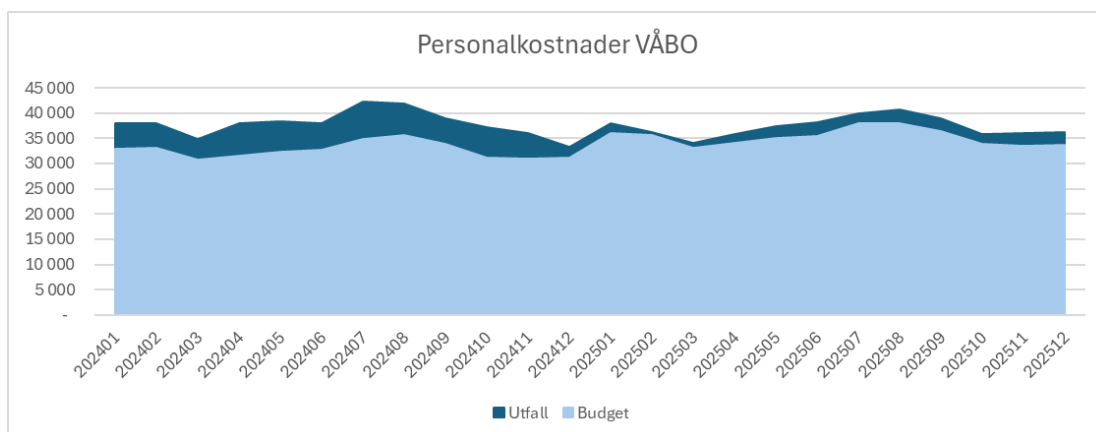
Bakgrund

Anders Jansson Gladh (M) har inkommit med frågor till Sektor Velfärd angående besparingseffekt kopplat till bemanningshandboken.

Sektor Velfärds svar på frågorna

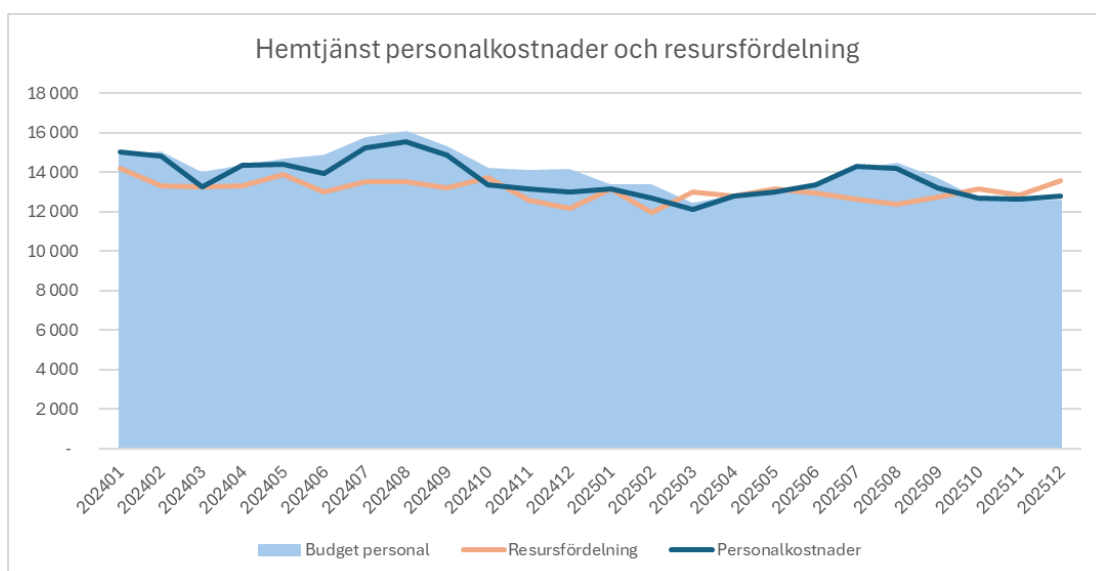
Vilken besparingseffekt har bemanningshandboken bidragit med under 2025?

Om verksamheterna följer budget har bemanningshandboken gett full effekt. Inom vård- och omsorgsboende budgeteras personal utifrån täthetsmått. Bemannas enheterna enligt täthetsmålet så går ekonomin ihop. Bemanningshandboken är alltså en hjälp till att hålla budget/bemanna effektivt. För såväl 2024 som 2025 hade verksamheten personalkostnader som översteg budget. Beslutet om att arbeta enligt bemanningshandboken skulle alltså ge lägre kostnader. Det vi kunde se, och som även rapporterades till nämnd i och med årsbokslutet 2024, var att kostnaderna började minska under hösten 2024, som då kan antas vara en effekt av detta arbete. Nedan diagram visar faktiska och budgeterade personalkostnader för vård- och omsorgsboende, 2024-2025. Det syns tydligt hur avvikelserna mot budget minskar från hösten 2024 (det mörka fältet smalnar).

Det är svårt att säga vad verksamheten hade kostat om arbetet med bemanningshandboken inte genomförts, men om den genomsnittliga avvikelsen januari-november 2024 fortsatt hade verksamheten kostat ca 42 mnkr mer under 2025, dvs ca 3,5 mnkr mer per månad. För 2024 blev vård- och omsorgsboendes resultat -59 mnkr, för 2025 är resultatet -10 mnkr.

Inom hemtjänsten är det lite klurigare att bedöma effekterna utifrån att verksamheten är så pass rörlig, när utförd tid ökar/minskar ska kostnaderna följa med för ett nollresultat. Det är alltid enklare att vara kostnadseffektiv när volymerna ökar och svårare att minska kostnaderna i samma takt som volymer minskar, detta eftersom scheman inte är lika snabbt föränderliga som volymer.

Resursfördelning är verksamhetens intäkter för utförd tid, kostnaderna bör följa intäkterna över året. I ovan diagram syns att kostnaderna under 2025 inte övergår

intäkterna i lika stor utsträckning, samt att verksamheten ligger närmare budgeterad personalkostnad, vilket tyder på att handboken följs i större utsträckning.

Hur går arbetet med att implementera bemanningshandboken i verksamheterna?

Vilken är den största utmaningen?

Arbetet med att implementera bemanningshandboken fortlöper enligt plan. Det är ett omfattande arbete som genomförs, vilket innebär att flera verksamheter, arbetssätt och rutiner behöver anpassas och förankras.

Den största utmaningen är att säkerställa en enhetlig tillämpning i hela organisationen samtidigt som hänsyn tas till lokala förutsättningar. Det tar därför lite tid, men arbetet går bra och utvecklas fortsatt.

Är det möjligt att nämnden får uppföljning av bemanningshandbokens besparingseffekt vid månadsrapporterna?

En uppföljning under innevarande år där man på ett pedagogiskt sätt kan se vad bemanningshandboken ger för kontinuerlig effekt är komplicerad att göra.

Innevarande års budget är lagd utifrån befintlig organisation, inkluderande en viss täthet eller nyttjandegrad. Och verksamheterna använder bemanningshandboken. I verksamhetens egen uppföljning ingår att göra analyser av t ex prognostiserade underskott, där orsaker identifieras och man sätter in åtgärder. Där är bemanning en väsentlig del.

Vill nämnden se effekter av bemanningshandboken på nämndsnivå behöver den nuvarande budgeten och uppföljningen ställas mot en hypotetisk situation där bemanningshandboken inte finns, och det skulle medföra ett merarbete för organisationen som inte är obetydlig. Dvs andra arbetsuppgifter skulle behöva prioriteras ner.

Magnus Höjer
Sektorchef
Sektor Valfärd